

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

Președinte: Ursache Petru

Judecători: Toma Nadejda, Nicolaev Ghenadie, Timofti Vladimir și Moraru Petru

judecînd, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, în cauza penală în privința lui

Rușica Oleg Ivan, născut la 30.03.1975, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. Zelinschi, 22 ap.21.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 13.11.2013 – 28.01.2015;

Instanța de apel: 07.04.2015 – 02.06.2015;

Instanța de recurs: 05.02.2016 – 13.09.2016.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015, Rușica Oleg a fost achitat de sub învinuirea adusă în baza art. 42 alin. (4), (5), 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință a fost achitat și Șchiopu Veaceslav, însă în privința acestuia hotărârile nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut că, Rușica Oleg a fost pus sub învinuire pentru faptul că, aproximativ la sfârșitul lunii decembrie 2011, în scopul obținerii unui profit, l-a instigat pe inculpatul Șchiopu Veaceslav, să săvârșească infracțiunea, astfel încât acesta din urmă la cerința inculpatului Rușica Oleg, a confecționat buletinul de identitate seria A

42182346, pe numele lui Josan Anastasia, cu plasarea imaginii foto a Elenei Stînga, pe care urma să-l vîndă lui Josan Roman la prețului de 1000 Euro.

Ulterior, aproximativ la sfârșitul lunii ianuarie 2012, aflându-se împreună cu inculpatul Șchiopu Veaceslav Victor în incinta restaurantului „La Plăcinte”, amplasat în sectorul Botanica, mun. Chișinău, acționând în calitate de complice la vânzarea buletinului de identitate seria A 42182346 care se constată a fi fals, l-au transmis lui Josan Roman.

Ulterior, aproximativ la sfârșitul lunii ianuarie 2012, aflându-se împreună cu inculpatul Rușica Oleg în incinta restaurantului „La Plăcinte”, amplasat în mun. Chișinău, sect. Botanica, iau transmis lui Josan Roman buletinul de identitate seria A 42182346, contra sumei de 1000 Euro.

La 30.01.2012, aproximativ în perioada de timp între ora 11:00 - 14:00, Josan Roman împreună cu concubina sa, Stînga Elena, s-au prezentat la biroul notarului public Sofroniuc Svetlana amplasat în mun. Chișinău, bd. Cuza Vodă nr. 1/1, of. 91. Știind cu certitudine că, buletinul de identitate obținut de la Șchiopu Veaceslav și Rușica Oleg este fals, l-au prezentat notarului Sofroniuc Svetlana, care fiind indusă în eroare, a identificat-o pe Stînga Elena, ca fiind soția Josan Anastasia, după care a autentificat procura nr. 505 din 30.01.2012, eliberată din numele lui Josan Anastasia pe numele lui Josan Roman, prin care ultimul era împuternicit să o reprezinte în toate autoritățile de resort, inclusiv în fața notarului, în privința înstrăinării apartamentului nr. 10, al blocului locativ nr. 27, amplasat pe str. Livezilor, com. Bubuieci, mun. Chișinău, la prețului și condițiile stabilite de el, să semneze pentru ea contractul de vânzare-cumpărare la notar precum și să îndeplinească toate acțiunile și formalitățile legate de această împuternicire.

În temeiul procurii indicate, la 06.02.2012, Josan Roman repetat s-a prezentat împreună cu mama sa, la oficiul notarului public Sofroniuc Svetlana, unde la solicitarea lui a fost întocmit și semnat contractul de vânzare-cumpărare nr. 659 prin care el a înstrăinat imobilul menționat mamei sale Josan Valentina.

3. Procurorul a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea acesteia în privința inculpatului Rușica Oleg, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște vinovat pe Rușica Oleg în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(4), (5), 361 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal, stabilind-i pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare. Prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal de a suspenda condiționat executarea pedepsei.

Apelantul a invocat, că cumulul probelor pertinente și concludente examinate în cadrul cercetării judiciare care coroborează între ele, confirmă că Rușica Oleg, a instigat persoană neidentificată în vederea confecționării buletinului de identitate seria și nr. A42182346 din numele cet. Josan Anastasia

pe care ulterior l-a vîndut cet. Josan Roman care la rîndul său acționînd de comun acord cu cet. Stînga Elena s-au prezentat la notarul Sofroniuc Svetlana unde aceasta identificînd-o pe cet. Stînga Elena ca fiind cet. Josan Anastasia, a autentificat în baza buletinului de identitate menționat, care se constată a fi fals, procura nr. 505 din 30.01.2012.

Astfel, procurorul a menționat, că toate probele care au fost prezentate instanței de judecată, pot fi admise și puse la baza învinuirii și stabilirii pedepsei inculpatului, însă instanța de fond greșit a ajuns la concluzia achitării inculpatului, deoarece nu a cercetat probele din dosar potrivit prevederilor art. 101 și 394 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Instanța de apel motivîndu-și soluția adoptată a menționat, că la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că inculpatul Rușica Oleg n-a săvârșit infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Niciuna din probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în ședința instanței de fond și apel nu confirmă vina inculpatului de comiterea infracțiunii imputate.

Instanța de apel a concluzionat, că declarațiile inculpatului Rușica Oleg sunt veridice, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond și acelei de apel dînsul a dat declarații consecvente, concludente, care coroborează cu întreaga sistemă de probe analizate, și demonstrează cu certitudine nevinovăția lui, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, sau ar combate declarațiile inculpatului, dar dimpotrivă, s-a constatat că dînsul n-a acționat în calitate de instigator la comiterea infracțiunii și n-a contribuit în calitate de complice la vînzarea documentului oficial fals.

Declarațiile inculpatului Rușica Oleg din cadrul urmăririi penale, în opinia instanței de apel, nu pot constitui temei de condamnare a inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, deoarece ele se combat prin declarațiile inculpatului Rușica Oleg depuse în cadrul ședințelor instanței de fond și a celei de apel.

Instanța de apel a conchis, că declarațiile martorilor Josan Anastasia, Cucer-Oaserele Valentina și Alexandruc Serghei nu pot servi drept probe care

ar demonstra vina inculpatului Rușica Oleg în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece acestea se combat prin celelalte probe cercetate și anume, reieșind din următoarele considerente: declarațiile martorului Alexandru Sergiu, nu pot fi reținute ca probe, deoarece au fost depuse în scop de răzbunare în privința lui Rușica Oleg, fapt recunoscut de către Alexandru Serghei, deoarece cu inculpatul se află în relații ostile.

De asemenea, în opinia instanței de apel, nu pot servi ca probe care ar demonstra vinovăția lui Rușica Oleg în comiterea infracțiunii imputate lui nici următoarele probe, invocate de apelant, deoarece niciuna din ele nu indică direct sau indirect la dânsul că ar fi comis infracțiunea imputată lui, cum ar fi:

- procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere după fotografie martorului Sofroniuc Svetlana din 15.05.2012, deoarece rezultă că, martorul Sofroniuc Svetlana nu a recunoscut-o pe Josan Anastasia, ca fiind persoana care la 31.01.2012, s-a prezentat la biroul notarial pentru eliberarea și autentificarea procurii nr. 505 (f. d. 83, Vol. II);

- procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere după fotografie a martorului Sofroniuc Svetlana din 25.06.2012, din care rezultă că, martorul Sofroniuc Svetlana a recunoscut-o pe Stînga Elena, ca fiind persoana care la 31.01.2012, în biroul notarial a prezentat buletinul de identitate din numele Anastasiei Josan, solicitând autentificarea procurii nr. 505 (f. d. 85 Vol. II);

- procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere după fotografie martorului Cucer-Oaserele Valentina Valerian din 15.05.2012, din care rezultă, că martorul nu a recunoscut-o pe Josan Anastasia ca fiind persoana care la 31.02.2012, s-a prezentat la biroul notarial pentru autentificarea procurii nr. 505 (f. d. 86);

- procesul-verbal de examinare a obiectului din 17.07.2012, prin care se constată, că pe data de 30.01.2012 între Josan Roman și Stînga Elena au avut loc convorbiri telefonice (f. d. 38-41 Vol. II);

- procesul-verbal de interceptare a convorbirilor telefonice din 23.02.2012, prin care se constată că, pe data de 05.04.2012 între inculpații Rușica Oleg și Șchiopu Veaceslav a avut loc o discuție care vizează problemele inculpatului Rușica Oleg în legătură cu efectuarea perchezitiei la domiciliul lui, solicitând de la Șchiopu Veaceslav ajutor în vederea soluționării acestei situații (f. d. 55-56 Vol. I);

- procesul-verbal de ridicare din 31.01.2012, care confirmă ridicarea de la inspectorul principal DCCO a DGSO a MAI Balamatiuc Eduard a copiei unui buletin de identitate pe numele Josan Anastasia cu seria și nr. A42182346 eliberat la 19.11.2007 (f. d. 38 Vol. I);

- copia buletinului de identitate pe numele Josan Anastasia nr. A42182346 eliberat la 19.11.2007, din care rezultă că, este o copie simplă executată prin xerocopiare ori în alt mod posibil, care nu este legalizată, certificată sau

autenticată într-un mod prevăzut de lege și care nu poate fi comparată cu un original, pe motivul lipsei acestuia (f. d. 40 Vol.I);

- raportul de expertiză nr. 1663 din 04.05.2012, din care rezultă că, textele executate de mână din numele Anastasiei Josan în cele două exemplare a procurii nr. 505 din 30.01.2012 nu au fost efectuate de însuși Josan Anastasia, dar de către o altă persoană. La fel, semnăturile din cele două documente nu au fost executate de însăși Josan Anastasia dar de o altă persoană (f. d. 138-142, Vol. II);

- raportul de expertiză din 2535 din 11.07.2012, potrivit cărui, textele executate cu mâna din numele Anastasiei Josan în cele două exemplare de procuri nr. 505 din 30.01.2012 și două documente au fost executate de Stînga Elena (f. d. 184-186 Vol. II);

- sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 16.12.2013 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 24.03.2014, prezentate de acuzatorul de stat spre cercetare ca probă suplimentară nu se referă la inculpații Rușica Oleg și Șchiopu Veaceslav și nu constată implicarea lor în acțiunile infracționale a Elenei Stînga, care este condamnată pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă eliberată de răspunderea penală în baza art. 55 Cod penal, cu atragerea la răspunderea contravențională.

Instanța de apel a subliniat, că obiectul material al infracțiunii imputate pot fi doar documentele oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, însă acuzatorul de stat a prezentat un presupus buletin de identitate, care după cum susține acuzarea a fost, confecționat de către Șchiopu Veaceslav la inițiativa lui Rușica Oleg cu ulterioara lui vânzare, însă, reieșind din materialele dosarului s-a stabilit că presupusul obiect al infracțiunii în cazul dat - buletinul de identitate lipsește.

Organul de urmărire penală a pus la baza intentării cauzei penale, o copie a buletinului de identitate. Partea acuzării nu a prezentat probe concludente în ce împrejurări, perioadă și modalitatea a fost confecționat un astfel de act. Mai mult ca atât, la materialele cauzei lipsește un careva raport de constatare științifică prin care s-ar confirma că buletinul de identitate, care constituie obiectul material al infracțiunii, prezintă careva semne de falsificare.

Potrivit declarațiilor martorului Josan Anastasia, a menționat că buletinul care i s-a prezentat era în copie.

Potrivit concluziei expertului (f. d. 161, Vol. II), s-a constatat imposibilitatea efectuării expertizei pe faptul că expertului i-a fost prezentat o copie.

Probele prezentate de către acuzare confirmă inexistența buletinului de identitate în original, prin ce se relevă lipsa obiectului material al infracțiunii.

La materialele cauzei nu au fost prezentate probe concludente care ar confirma că într-adevăr a fost confecționat, unde a fost confecționat buletinul

de identitate, totodată nefiind prezentate probe care ar confirma cu certitudine că a avut loc vânzarea – transmiterea acestuia, unde a avut loc și martorii care au văzut faptul transmiterii banilor.

Instanța de apel a menționat că, procurorul n-a probat faptul, că într-adevăr Rușica Oleg a instigat la confecționarea buletinului, că a fost confecționat și ulterior acesta a participat la vânzarea lui, prin ce se denotă cu certitudine lipsa laturii obiective a faptei incriminate inculpatului.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele acuzatorului de stat, precum că martorii acuzării, precum și înscrisurile prezentate, demonstrează vina inculpatului Rușica Oleg în comiterea infracțiunii imputate lui, deoarece atât în cadrul ședințelor instanței de fond cât și a celei de apel, nu a fost prezentată nicio probă pertinentă, concludentă și veridică, ce ar confirma faptul, că anume Rușica Oleg, prin acțiunile sale intenționate, acționând în calitate de instigator la comiterea infracțiunii a contribuit în calitate de complice la vânzarea documentului oficial fals care acordă drepturi, adică a comis infracțiunea imputată prevăzută de art. 42 alin. (4), (5), 361 alin.(2) lit. b), c) Cod penal.

Instanța de apel a indicat, că în poziția acuzării se regăsesc contradicții și anume că în rechizitoriu inculpatul Rușica Oleg, este învinuit precum că, aproximativ la sfârșitul lunii decembrie 2011, în scopul obținerii unui profit, l-a instigat pe inculpatul Șchiopu Veaceslav, să săvârșească infracțiunea, astfel încât acesta din urmă la cerința inculpatului Rușica Oleg, a confecționat buletinul de identitate seria A 42182346, pe numele lui Josan Anastasia, însă în apelul declarat de către acuzator (f.d. 155, Vol. IV), este indicat că, persoană neidentificată la cerința lui Rușica Oleg, a confecționat buletinul de identitate seria A 42182346, pe numele cet. Josan Anastasia Anatolii, or, cererea de apel nu este o nouă ordonanță de punere sub învinuire, ci actul prin care se contestă hotărârea instanței de fond.

Astfel, instanța de apel a menționat că, ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art. 24 și art. 26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece în ședința instanței de apel acuzatorul de stat n-a prezentat nicio probă care ar fi demonstrat vinovăția inculpatului Rușica Oleg în comiterea infracțiunii imputate lui în baza art.42 alin. (4), (5), 361 alin.(2) lit. b), c) Codul penal, or, conform prevederilor art. 415 Cod de procedură penală, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatoare, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Martorul care a fost audiat în instanța de apel Alexandruc Serghei a depus aceleași declarații ca și în instanța de fond, declarații care, în opinia instanței de apel, demonstrează cu certitudine nevinovăția lui Rușica Oleg în comiterea infracțiunii imputate lui.

Astfel, instanța de apel a considerat ca fiind justă concluzia primei instanțe privind achitarea inculpatului, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel a stabilit, că inculpatul Rușica Oleg n-a comis instigarea la infracțiunea imputată lui și nici n-a putut comite această faptă, deoarece reieșind din învinuirea înaintată inculpatului și probele prezentate de către acuzare nu se constată faptul instigării în acțiunile inculpatului.

În acest sens, instanța de apel a constatat, că acuzatorul de stat în apelul declarat a depășit limitele învinuirii înaintate lui Rușica Oleg, susținând că acesta a instigat o persoană neidentificată să săvârșească infracțiunea, astfel încât acesta din urmă la cerința inculpatului, a confecționat buletinul de identitate seria A 42182346, pe numele lui Josan Anastasia, cu plasarea imaginii foto a Elenei Stînga, pe care urma să-l vândă lui Josan Roman la prețul de 1000 Euro, deoarece faptele menționate nu i-au fost incriminate inculpatului Rușica Oleg, nici prin ordonanța de punere sub învinuire și nici prin rechizitoriul formulat de acuzare.

Instanța de apel a conchis, că probele prezentate de către acuzatorul de stat nu demonstrează vinovăția lui Rușica Oleg și în contribuirea în calitate de complice la vânzarea documentului oficial fals, deoarece este învinuit în comiterea infracțiunii prin complicitate împreună cu inculpatul Șchiopu V., însă acesta, conform sentinței este achitat și sentința în privința lui este definitivă, iar procurorul, și în privința acestui episod, a depășit limitele acuzării, indicând deja că Rușica Oleg a comis această faptă cu o persoană neidentificată, fapt care, în opinia instanței de apel, nu poate fi admisă.

6. Procurorul, la 16.07.2015, a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd casarea acesteia parțial, în privința inculpatului Rușica Oleg, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, recurentul invocînd temei de drept pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanța de apel, menținînd soluția primei instanțe privind achitarea inculpatului, nu s-a pronunțat asupra fiecărei probe adusă de către procuror în susținerea învinuirii înaintate, dîndu-le o apreciere incorectă și formală, de ordin general;

- la baza sentinței de achitare, menținută prin decizia instanței de apel, au fost reținute declarațiile inculpatului Rușica O., depuse în cadrul cercetării

judecătorești, însă acestea în viziunea recurentului, sunt contradictorii cu declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale.

Situație analogică, consideră recurentul, și în cazul declarațiilor martorului Alexandruc Sergiu.

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Stînga Elena a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, procesul penal în privința acesteia fiind încetat în baza art. 55 Cod penal. În sentința menționată, fiind reflectate declarațiile martorului Josan Roman, din conținutul căruia, procurorul accentuează că, Rușica Oleg a participat la confecționarea buletinului de identitate și anume acesta i-a transmis buletinul.

- instanțele ierarhic inferioare au respins neîntemeiat demersul procurorului privind audierea martorului Josan Roman, declarațiile căruia, în opinia procurorului erau necesare a fi audiate, deoarece el a primit buletinul și cunoaște toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii;

- instanța de apel nu a indicat care elemente ale infracțiunii lipsesc în acțiunile inculpatului.

7. Inculpatul Rușica Oleg prin referința depusă, pledează pentru respingerea recursului declarat de procuror ca fiind neîntemeiat.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea hotărârii contestate din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs ordinar verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din argumentele recursului, recurentul invocă temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii.*

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală și pct.14.7 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr.22 din 12.12.2005, în sensul cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă

probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

Colegiul penal atestă că, argumentele recurentului sunt întemeiate, iar concluziile instanței de apel cu privire la achitarea inculpatului sînt pripite, nu corespund materialelor dosarului și sînt bazate exclusiv pe declarațiile inculpatului, fără ca probele administrate în cauză să fie apreciate fiecare în parte și în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și coroborării lor, instanța de apel prematur ajungînd la concluzia privind achitarea inculpatului Rușica Oleg din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea concluziilor sale, Colegiul lărgit reține, că de către instanța de apel probele acușării au fost lăsate fără apreciere, instanța neexpunîndu-se asupra pertinentei, concludenței, utilității și coroborării lor, totodată concluziile instanței de apel se constată a fi bazate pe declarațiile depuse de către inculpatul Rușica Oleg în cadrul cercetării judecătorești, însă fără a fi apreciate în raport cu declarațiile acestuia depuse în cadrul urmăririi penale și anume: limitîndu-se să descrie declarațiile inculpatului depuse în cadrul cercetării judecătorești și apreciind că *„declarațiile inculpatului Rușica Oleg, Colegiul penal le consideră corespunzătoare adevărului, deoarece atît la urmărirea penală, cît și în ședința instanței de fond și acelei de apel dînsul a dat declarații consecvente, concludente care coroborează cu întreaga sistemă de probe care va fi analizată mai jos, și demonstrează cu certitudine nevinovăția lui, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatului Rușica Oleg în comiterea infracțiunii imputate, sau ar combate declarațiile inculpatului Rușica Oleg, ci, dimpotrivă, s-a constatat cu certitudine că dînsul n-a acționat în calitate de instigator la comiterea infracțiunii și n-a contribuit în calitate de complice la vînzarea documentului oficial fals.”*

Totodată Colegiul penal atestă, că instanța de apel a descris declarațiile inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale, menționînd că: *„declarațiile inculpatului Rușica Oleg Ivan din cadrul urmăririi penale nicidecum nu pot*

constitui temei de condamnare a inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, deoarece ele se combat de declarațiile a însăși inculpatului Rușica Oleg Ivan date în cadrul ședințelor instanței de fond și a celei de apel”.

Mai mult ca atât, descriind declarațiile martorilor Josan Anastasia, Cucer - Oaserele Valentina, Șchiopu Veaceslav, Alexandruc Serghei, depuse în instanța de fond, instanța de apel a indicat că: *„Colegiul penal consideră că declarațiile martorilor Josan Anastasia, Cucer - Oaserele Valentina și Alexandruc Serghei nu pot servi drept probe care ar demonstra vina inculpatului Rușica Oleg în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece acestea se combat de întreaga sistemă de probe pe care o vom analiza în continuare.*

Totodată Colegiul penal consideră că nu pot fi reținute drept probe, pentru condamnarea inculpatului Rușica Oleg declarațiile martorului Alexandruc Sergiu, deoarece au fost date în scop de răzbunare în privința lui Rușica Oleg, fapt recunoscut de către Alexandruc Serghei că cu inculpatul se află în relații ostile.”

În acest context Colegiul penal mai reține, că instanța de apel, descriind probele scrise, menționate și la pct.5, a conchis următoarele: *„...atît în instanța de fond cît și-n cea de apel nu s-a dovedit că Rușica Oleg a acționat în calitate de instigator la comiterea infracțiunii și n-a contribuit în calitate de complice la vînzarea documentului oficial fals.”*

Astfel, Colegiul atestă faptul, că deși instanța de apel motivează în soluția adoptată, că declarațiile inculpatului Rușica Oleg corespund adevărului, deoarece atît la urmărirea penală, cît și în ședința instanței de fond și acelei de apel dînsul a dat declarații consecvente, concludente care coroborează cu întreaga sistemă de probe care va fi analizată mai jos, și demonstrează cu certitudine nevinovăția lui, totodată indică că, *declarațiile inculpatului Rușica Oleg Ivan din cadrul urmăririi penale nicidecum nu pot constitui temei de condamnare a inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, deoarece ele se combat de declarațiile a însăși inculpatului Rușica Oleg Ivan date în cadrul ședințelor instanței de fond și a celei de apel*, nefiind clar totuși care dintre declarațiile inculpatului sunt consecvente, concludente și care coroborează cu întreaga sistemă de probe, cele depuse în cadrul urmăririi penale sau cele depuse în cadrul cercetării judecătorești, și cu care sistemă de probe coroborează în situația în care instanța de apel ajunge la concluzia că probele examinate nu confirmă vinovăția inculpatului.

De asemenea Colegiul penal constată, că instanța de apel prin încheierea inclusă în procesul - verbal al ședinței de judecată din 27.05.2015 (f.d.203, Vol. IV), a admis demersul procurorului privind anexarea la materialele cauzei penale decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17.12.2014, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală potrivit prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, în privința lui Josan Roman

învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, însă nu a cercetat și nu a dat apreciere acestei hotărâri și în situația în care a respins demersul procurorului privind audierea martorului Josan Roman, invocând faptul de a nu încălca dreptul său de a da declarații împotriva sa. Or, procurorul a solicitat audierea martorului în cauză, deoarece consideră că declarațiile acestui vor contribui la stabilirea adevărului, de aceea respingerea demersului acestuia, în condițiile sus-expuse, a fost lipsită de careva motivare.

Astfel, în opinia Colegiului penal, instanța de apel prematur a ajuns la concluzia că sentința Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 16.12.2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24.03.2014, prezentate de către acuzatorul de stat pentru a fi cercetate ca probe suplimentare, nu se referă la inculpatul Rușica Oleg. Or, procurorul a invocat că Stînga Elena a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 361 alin.(2) lit. b), c) Cod penal, procesul penal în privința acesteia fiind încetat în baza art. 55 Cod penal, iar în hotărârile menționate, sunt reflectate declarațiile martorului Josan Roman, din conținutul cărora, procurorul accentuează, că Rușica Oleg a participat la confecționarea buletinului de identitate și anume acesta i-a transmis buletinul. Astfel, instanța de apel nu a răspuns la argumentul în cauză.

Mai mult ca atât, Colegiul atestă că potrivit declarațiilor martorilor Josan A., Cucer-Oaserele V., Alexandruc S., descrise în decizia instanței de apel, la fel se face referire la martorul Josan Roman.

Colegiul penal, reiterează că, potrivit prevederilor art. 24 alin.(4) Cod de procedură penală, părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

Astfel, instanța de recurs conchide, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului din care considerente probele prezentate de acuzatorul de stat nu dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, indicînd că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii.

Reieșind din cele sus menționate, Colegiul lărgit constată, că instanța de apel, examinînd cauza, nu a ținut cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală și n-a respectat întocmai prevederile art. 414 și 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, erorile de drept care se încadrează în cele prescrise de pct.6) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, respectiv confirmîndu-se temeinicia recursului ordinar declarat de procuror.

Prin urmare, Colegiul lărgit menționează, că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, de aceea decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlătore erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Călugăreanu Vitalie, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2015, în cauza penală în privința lui **Rușica Oleg Ivan** și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **13 octombrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Timofti Vladimir

Moraru Petru